

**SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET**

**Sveučilišni diplomski studij
Povijest
(dvopredmetni)**

**Izvedbeni planovi
ljetni semestar akademske godine
2025./2026.**

**termini ispitnih rokova mogu biti različiti
od navedenih u izvedbenim programima**

- pratiti tablicu ispitnih rokova -

<https://ffri.uniri.hr/studiranje/postojeci-studenti/nastava/>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Arhivska građa u nastavi suvremene povijesti
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	II.
Akadska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Mila Orlić; doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	
e-mail	
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Kolegij nudi sustavno prikupljena znanja o vrijednosti korištenja arhivske građe u nastavi povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama te je koncipiran kao poduka studentima o arhivskoj građi te načinima prezentacije građe učenicima osmogodišnjih i srednjih škola i njihovom uklapanju u plan i program nastave povijesti s posebnim osvrtom na problem interpretacije i kritičke valorizacije građe. Uvod u predavanje Znanstveno istraživanje povijesti kao temelj interpretacijama i pisanja udžbenika povijest za osnovne i srednje škole. Arhivska građa kao osnovni predmet istraživanja i temelj objašnjavanja povijesnih događaja i procesa. Prvi dio 1. Što su arhivi i arhivska građa; Vrste arhiva i arhivske građe; Načini arhiviranja i korištenja građe, Dostupnost građe za istraživanje suvremene povijesti 2. Upoznavanje s vrstama arhiva, arhivske građe (dokumenti, filmovi, fotografije, novine (tiskani mediji), artefakti, knjige, dnevnici i dr. 3. Tehnika rada sa vrstama arhivske građe, dostupnost i jezik. Primjeri rada s originalnim dokumentima, fotokopijom ili kopijom originala, utvrđivanje vjerodostojnosti, rukopis, strojopis, pečati, oznake dokumenta, brojevi spisima, potvrdama kroz urudžbeni zapisnik, dopisane primjedbe i komentari, Zaglavlja i adrese, pisanje nadnevka, brzojavi, okružnice, pisma, izvješća, potvrde, matični listovi, način primjene. 4. Problemi poznavanja upravnog sustava i državnih institucija, problem sub i superordiniranosti. 5. Arhivska građa kao jedan od temeljnih izvora znanstvene povijesne spoznaje i interpretacije (Povijest kao res gestae i kao rerum gestarum). Značaj arhivske građe i način njezine prezentacije. U Prvom dijelu predavanja predstaviti razliku prezentacije arhivske građe u osmogodišnjim i srednjim školama i načina njezina korištenja. Vrijednosni aspekti građe. Značajno je uskladiti rječnik prema starosnoj dobi i stupnju obrazovanja učenika. Uklopiti problematiku arhivalnoga	

istraživanja i arhivske građe kao izvora za povijest pojedinih razdoblja u povijesti civilizacije.

Drugi dio

6. Pragmatični, odgojno-obrazovni ciljevi uvođenja kritičke analize arhivske građe u nastavi povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama
7. Značaj filmova i fotografija u nastavi povijesti, načini kritike i uporabe (za osnovne i srednje škole)
8. Način korištenja građa u nastavi, postavljanje pitanja, interpretacija i korelacija s ostalom građom te zaključci
9. Kritika dokumenata. Problemi i interpretacija vjerodostojnosti, spekulacija, subjektivnost-objektivnost (kritičko ispitivanje), povezivanje spoznaja, provjera rezultata i njihova usporedba
10. Načini predstavljanje dokumenata, analiza, sinteza, prihvaćanje spoznaje (u osmogodišnjim i srednjim školama)
11. Problem povezanosti spoznaje s mogućnostima interpretacije i poučnosti
12. Tehnika prezentacije
13. Metodički učinci
14. Rad s darovitim učenicima osmogodišnjih i srednjih škola), rad u skupinama, posjet arhivu, korištenje građe u prezentaciji PPT, plakati, predavanja kako bi kroz sve te aktivnosti učenici stjecali iskustvo tzv. problemskoga pristupa temama (postavljanje pitanja ili problema, utvrđivanja načina njegova rješavanja, izvođenje zaključka)
15. Mogućnost i dosezi, vrijednosti i načini rada na sekundarnoj arhivskoj građi (novinama i periodici), razumijevanja bitnih odrednica moralnih, društvenih i drugih vrijednosti u bližoj i daljoj prošlosti uz usporedbu s trenutnim dosezima i vrijednostima.

U drugom dijelu predavanja predstaviti razliku prezentacije arhivske građe u osmogodišnjim i srednjim školama i načina njezina korištenja. Posebno obratiti pozornost na kritiku arhivske građe u iščitavanju povijesnih činjenica i procesa. Značaj povezanosti arhivske građe i njezina provjera u smislu rekonstrukcije događaja.

Tijekom trajanja kolegija bit će korištena arhivska građa iz hrvatskih, talijanskih i britanskih arhiva te objavljena arhivska građa

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će biti sposobni samostalno istraživati građu u povijesnim arhivima, pronaći primjere arhivske građe koje bi značajno mogle utjecati na bolje razumijevanja nastavne jedinice ili teme u procesu nastave povijesti.

Studenti će biti sposobni samostalno kritički obraditi navedene vrste arhivske građe i prirediti ih za nastavu povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama te ih prezentirati učenicima.

Bit će sposobni samostalno prepoznati vrste arhivske građe i načine njihove interpretacije, razlikovati ono što se dogodilo od izvješća o tome što se dogodilo.

Bit će sposobni prenijeti svoje spoznaje o povezanosti i uklapanju znanstvenih spoznaja s već postojećim sustavima znanja.

Dakle bit će sposobni objasniti razlike u interpretacijama povijesti određenih događaja te objasniti zbog čega do tih razlika dolazi.

Naposljetku, upoznat će tehniku primjene arhivske građe (prezentacije) predviđajući metodičke učinke postupka. Studenti će biti sposobni pripremiti učenike za njihova vlastita istraživanja, potaknuti im znatiželju i kritičnost prema pisanoj građi.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Prezentacija
			X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
-------------------	----------------------	-----------------

OCJENJUJE		
Pohađanje nastave	1	0
Vježbe	0,25	5
Kolokvij 1	0,25	10
Kolokvij 2	0,25	10
Samostalni rad	0,50	25
Prezentacija	0,75	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Samostalni rad

Samostalni rad se sastoji od analize arhivske građe, njegove didaktičke i metodičke prilagodbe prezentaciji određenim uzrastima učenika u osnovnim i srednjim školama u vidu priprema za konkretnu nastavnu jedinicu te izlaganje.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Originalna digitalizirana odabrana arhivska građa prema potrebi
2. Darko Dukovski, Neki momenti razvoja fašističkog pokreta na Pazinštini u okvirima općeg razvoja »istarskog fašizma~ 1919-1929 (kroz komentare arhivske građe), Vjesnik istarskih arhiva, sv. 2-3, 1992-1993., 105-134
3. Darko Dukovski, Atentat na britanskoga brigadira Roberta de Wintona u Puli 10. veljače 1947., Časopis za suvremenu povijest 3/2010, Zagreb: IHP, 671-691.
4. Dukovski, Darko, Habsburški popisi stanovništva kao izvor podataka za društvenu i ekonomsku povijest: Procesi modernizacije u Istri - usporedne statistike Kopra i Pule // Prvi moderni popis stanovništva u Istri: Il primo censimento demografico moderno in Istria: Prvi moderni popis prebivalstva v Istri / Kalc, Aleksej (ur.). Kopar : Historia Editiones, 2012. Str. 333-356
5. Dukovski, Darko, Gospodarska i socijalna problematika u izvješćima i vizitacijama fašističkih čelnika u Istri 1925.-1931. u okvirima opće fašizacije istarskog društva. // Društvena istraživanja. 6-7 (1993.), 4-5; 675-697.
6. Dukovski, Darko, Povijesna ekspertiza tragedije na Vargaroli (Vergarolla - Pula) od 18. kolovoza 1946.. // Histrija: Godišnjak Istarskog povijesnog društva. I. (2011) , 1; 79-112

IZBORNA LITERATURA

1. Zakon o arhivskom gradivu i arhivima pročišćeni tekst zakona NN 105/97, 64/00, 65/09, 144/12
2. Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva (NN63/04,106/07)
3. Pravilnik o uvjetima s+mještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskog gradiva, broju i strukturi stručnog osoblja arhiva (NN 65/04)
4. Dukovski, Darko, Hrvatsko-slovenski odnosi i pitanje razgraničenja u Istri (1900.-2002.) // Slovensko-hrvaško sosjedstvo = Hrvatsko-slovensko susjedstvo / Darovec, Darko, Strčić, Petar (ur.). Kopar : Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales : Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2011.. Str. 47-66.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su obvezni pohađati 75% predavanja kao jedan od uvjeta izlaska na završni ispit. Sudjelovanje u terenskoj nastavi u jednom od hrvatskih državnih arhiva. Moraju izraditi samostalni rad na temelju arhivske građe	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Konzultacije Oglasna ploča Odsjeka E-pošta Web fakulteta; Teams, Viber	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Usmeno; Pismeno; E-pošta; Telefonom, Teams, Viber	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje 30 ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu, odnosno usmenom izlaganju i prezentiranju samostalnog rada u trajanju od 20 minuta uz obvezu obrane izloženog. <u>Kontinuirana provjera znanja – međuispiti</u> Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Ocjenjivat će se jedan međuispit koji ima za cilj utvrditi stupanj usvojenog znanja i tehnika rada s arhivskom građom. Međuispit će se sastojati od pisanja eseja temeljenog na konkretnoj arhivskoj građi koji podrazumijeva analizu građe i njezine moguće interpretacije u sklopu određene nastavne jedinice.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata. Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka i na web stranicama fakulteta. Odjava završnog ispita se mora izvršiti prema terminima ISVU-a. Studentska i profesorska evaluacija način je praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	6. i 20. 2. 2026. g.
Ljetni	16. 6. i 7. 7. 2026. g.
Jesenski	28. 8. i 11. 9. 2026. g.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvodno predavanje: Znanstveno istraživanje povijesti kao temelj interpretacijama i pisanja udžbenika povijest za osnovne i srednje škole. Arhivska građa kao osnovni predmet istraživanja i temelj objašnjavanja povijesnih događaja i procesa.
II.	Što su arhivi i arhivska građa; Vrste arhiva i arhivske građe; Načini arhiviranja i korištenja građe, Dostupnost građe za istraživanje suvremene povijesti. Upoznavanje s vrstama arhiva, arhivske građe (dokumenti, filmovi, fotografije, novine (tiskani mediji), artefakti, knjige, dnevnik i dr.
III.	Tehnika rada sa svakom od vrsta arhivske građe, dostupnost i jezik. Primjeri rada s originalnim dokumentima, fotokopijom ili kopijom originala, utvrđivanje vjerodostojnosti, rukopis, strojopis, pečati, oznake dokumenta, brojevi spisima, potvrdama kroz urudžbeni zapisnik, dopisane primjedbe i komentari, Zaglavlja i adrese, pisanje nadnevka, brzojavi, okružnice, pisma, izvješća, potvrde, matični listovi, način primjene;

IV.	Problemi poznavanja upravnog sustava i državnih institucija, problem sub i superordiniranosti
V.	Arhivska građa kao jedan od temeljnih izvora znanstvene povijesne spoznaje i interpretacije (Povijest kao res gestae i kao rerum gestarum). Značaj arhivske građe i način njezine prezentacije. (VJEŽBA)
VI.	Kolokvij 1
VII.	Ciljevi uvođenja kritičke analize arhivske građe u nastavi povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama
VIII.	Značaj filmova i fotografija u nastavi povijesti, načini kritike i uporabe (za osnovne i srednje škole); Način korištenja građa u nastavi, postavljanje pitanja, interpretacija i korelacija s ostalom građom te zaključci; Problem povezanosti spoznaje s mogućnostima interpretacije i poučnosti; Tehnika prezentacije; Metodički učinci
IX.	Rad s darovitim učenicima osmogodišnjih i srednjih škola), rad u skupinama, posjet arhivu, korištenje građe u prezentaciji PPT, plakati, predavanja kako bi kroz sve te aktivnosti učenici stjecali iskustvo tzv. problemskoga pristupa temama (postavljanje pitanja ili problema, utvrđivanja načina njegova rješavanja, izvođenje zaključka). Mogućnost i dosezi, vrijednosti i načini rada na sekundarnoj arhivskoj građi (novinama i periodici), razumijevanja bitnih odrednica moralnih, društvenih i drugih vrijednosti u bližoj i daljoj prošlosti uz usporedbu s trenutnim dosezima i vrijednostima.
X.	KOLOKVIJ 2
XI.	Prezentacija samostalnog rada
XII.	Prezentacija samostalnog rada
XIII.	Prezentacija samostalnog rada
XIV.	Prezentacija samostalnog rada
XV.	Prezentacija samostalnog rada

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Samostalno istraživati građu u povijesnim arhivima.	-Arhivi i arhivska građa (općenito- tvorci i društvena potreba), prikupljanje, obrada, čuvanje, prezentacija, korištenje -Načini arhiviranja i korištenja građe te njezina dostupnost -Vrste (sistematizacija) arhiva, arhivske građe i fondova prema tvorcima: dokumenti, filmovi, fotografije, novine (tiskani mediji, artefakti, knjige, dnevnik i dr.	Predavanje, opisivanje i objašnjavanje Prezentacija: primjeri arhiva u Hrvatskoj i inozemstvu, fondovi, izgled spremišta i čitaonica; vrste arhivske građe Demonstracija; Diskusija: majeutički razgovor; razgovor o iskustvima, mogućnostima i nejasnoćama. Frontalni rad. Individualni rad. Pisanje bilješki.	Rasprava. Studija slučaja – raščlamba nastanka arhivskog fonda i vrijednosti arhivske građe. Rješavanje problema.
Pronaći primjere arhivske građe koje bi značajno mogle utjecati na bolje razumijevanja nastavne jedinice ili teme u procesu	-Znanstveno pitanje, hipoteza, metode arhivskog istraživanja; -Tehnike rada s različitim vrstama arhivske građe: utvrđivanje vjerodostojnosti,	Predavanje, opisivanje i objašnjavanje. Prezentacija istraživanja i kritika dokumenta i ostalih arhivskih vrela. Rad na arhivskoj građi. Demonstracija kritike dokumenta i raščlamba sadržaja na	Kratki pismeni ispit: raščlamba i kritika arhivske građe (po izboru) uz korištenje pojmovnika i kratica.

nastave povijesti. Razlikovati ono što se doista dogodilo i izvješće o onome što se dogodilo. Samostalno odrediti načine njihove interpretacije.	rukopis, strojopis, pečati, oznake dokumenta, brojevi spisima, potvrdama kroz urudžbeni zapisnik, dopisane primjedbe i komentari, Zaglavlja i adrese, pisanje nadnevka, brzopjavi, okružnice, pisma, izvješća, potvrde, matični listovi, način primjene; -Problemi poznavanja upravnog sustava i državnih institucija, problem sub i superordiniranosti.	originalnim dokumentima. Frontalni rad. Rad u paru; skupni rad. Raščlamba rada na dokumentu – formalna i sadržajna. Izrada pojmovnika i kratica.	
Studenti će biti sposobni samostalno kritički obraditi navedene vrste arhivske građe i prirediti ih za nastavu povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama te ih prezentirati učenicima.	-Arhivska građa kao jedan od temeljnih izvora znanstvene povijesne spoznaje i interpretacije (Povijest kao res gestae i kao rerum gestarum). -Značaj arhivske građe i način njezine prezentacije, tehnike prezentacije -Znanstveno-vrijednosni aspekti građe. -Sinteza građe i modeli interpretacije.	Majeutički i heuristički razgovor. Rad na tekstu: usporedna interpretacija. Individualni, rad u paru i skupni rad. Raščlamba, povezivanje i sumiranje prema zadanome obrascu. Samostalna interpretacija.	Kolokvij: mješoviti zadaci objektivnog tipa i zadaci izvedbe.
Objasniti razlike u interpretacijama povijesnih događaja i procesa. Upoznati tehniku primjene arhivske građe.	-Pragmatični, odgojno-obrazovni ciljevi uvođenja kritičke analize arhivske građe u nastavu povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama -Značaj filmova i fotografija u nastavi povijesti, načini kritike i uporabe (za osnovne i srednje škole); -Način korištenja građa u nastavi, postavljanje pitanja, interpretacija i korelacija s ostalom građom te zaključci -Problemi i interpretacija vjerodostojnosti, spekulacija, subjektivnost-objektivnost. -Načini predstavljanje dokumenata, analiza, sinteza, prihvatanje spoznaje (u osmogodišnjim i srednjim školama) -Problem povezanosti	Predavanje i majeutički razgovori. Frontalni rad, individualni rad i skupni rad. Raščlamba povijesnih izvora, fotografija i filmova. Postavljanje pitanja.	Mješoviti zadaci objektivnog tipa i zadaci izvedbe (po izboru).

	spoznaje s mogućnostima interpretacije i poučnosti.		
Opisati, povezati i interpretirati procese i metode korištenja arhivske građe u nastavi povijesti za osnovne i srednje škole.	-Metodički učinci -Rad s darovitim učenicima osmogodišnjih i srednjih škola), rad u skupinama, posjet arhivu, korištenje građe u prezentaciji PPT, plakati, predavanja kako bi kroz sve te aktivnosti učenici stjecali iskustvo tzv. problemskoga pristupa temama (postavljanje pitanja ili problema, utvrđivanja načina njegova rješavanja, izvođenje zaključka) -Mogućnost i dosezi, vrijednosti i načini rada na sekundarnoj arhivskoj građi (novinama i periodici). -Razumijevanja bitnih odrednica moralnih, društvenih i drugih vrijednosti u bližoj i daljoj prošlosti uz usporedbu s trenutnim dosezima i vrijednostima.	Predavanje. Majeutički i heuristički razgovori. Diskusija. Frontalni rad, individualni rad. Prezentacija: vježbe.	Kolokvij: mješoviti zadaci objektivnog tipa i zadaci izvedbe. Prezentacija i predavanje: interpretacija i povezivanje. Razgovor. Diskusija.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Lokalna i zavičajna povijest u suvremenoj nastavi		
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić		
Kabinet	F-448		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
Telefon	051/ 265-730		
e-mail	aroknic@ffri.uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Kolegij će studentima ponuditi mogućnost istraživanja teme po vlastitom izboru koja odgovara sadržaju kolegija unutar kojega će se razvijati istraživanje i samostalni rad studenata, a produkt toga rada bit će izrada projekta revalorizacije jednog izabranog lokaliteta na način koji bi se uklopio u suvremenu nastavu povijesti. Drugi dio kolegija usmjeren je na planiranje i izvedbu nastavne situacije u kojoj će studenti temeljem provedenog istraživanja osmisliti i prezentirati nastavnu situaciju u skladu sa obrađenom seminarskom temom te time usvajati nastavničke kompetencije. Studenti će tako moći primijeniti znanja o vođenju nastavne pripreme, izradi prezentacije, pripremi nastavnih materijala i pomagala itd. Kolegij je vezan uz društveno-korisno učenje.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će nakon odslušanog kolegija moći:			
- nabrojati osnovne značajke povijesti Rijeke i Kvarnerskog primorja - interpretirati povijesne događaje na način suvremene nastave povijesti koja uključuje korištenje interaktivnih alata, izradu metodičkih pomagala, osmišljavanje grupnih oblika rada - analizirati lokalnu i zavičajnu povijest putem suvremenih metodičkih postupaka koji uključuju primjenu strategije poučavanja osjetljivih i kontroverznih tema te multiperspektivnost - izraditi prijedlog projekta revalorizacije lokaliteta - osmisliti nastavnu situaciju			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Terenska nastava	0,1	5	
Projekt	0,9	35	
Praktični rad	0,5	30	

Esej	0,5	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Bertoša, Miroslav, Izazovi povijesnog zanata: lokalna povijest i sveopći modeli, Antibarbarus, Zagreb, 2002. (odabrana poglavlja)
 Dukovski, Darko, Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. stoljeća (1918.- 1947.), Leykam international, Zagreb, 2011. (odabrana poglavlja)
 Dukovski, Darko, Istra i Rijeka u Hrvatskom proljeću, Alinea d.o.o., Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja)
 Kobler, Giovanni, Memorie per la storia della liburnica citta di Fiume, Fiume, 1896. (odabrana poglavlja) ili
 Kobler, Giovanni, Povijest Rijeke, Opatija, 1995. (odabrana poglavlja)
 Adamićevo doba. 1780.-1830. : riječki trgovac u doba velikih promjena, Rijeka, 2005. (odabrana poglavlja)
 Doba modernizacije: 1780.-1830. : more, Rijeka, Srednja Europa, Rijeka, 2006. (odabrana poglavlja)
 Povijest Rijeke, Izdavački centar Rijeka, Rijeka, 1988. (odabrana poglavlja)

IZBORNA LITERATURA

Rijeka, geografija, etnologija, ekonomija, saobraćaj, povijest, kultura. Zbornik, Rijeka, 1953. (odabrana poglavlja)
 Matejčić, R., Kako čitati grad. Rijeka jučer, danas, Rijeka, 2007.
 Strčić, P., Supilova politika u Rijeci (1900.-1914.), Rijeka, VIII, 1, Rijeka, 2003., str. 65-92.
 Strčić, P., Rijeka od kraja XVIII. stoljeća do 1918. godine. Prilog za nacrt povijesne sinteze, Rijeka, I, 1, Rijeka, 1994., str. 49-72.
 Karaman, Igor, Jadranske studije: prilozi ekonomsko-socijalnoj historiji Rijeke, Hrvatskog primorja i Dalmacije od XVIII do XX stoljeća, Rijeka, 1992. (odabrana poglavlja)
 Bartulović, Željko, Sušak 1919.-1947.: državno-pravni položaj grada, Rijeka, 2004. (odabrana poglavlja)
 Dodatna literatura će se odrediti prema temi i interesima studenata za seminare

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni pohađati nastavu, minimalno 70%.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije
 web stranice Filozofskog fakulteta tj. Odsjeka za povijest
 e-pošta
 Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

konzultacije

e-pošta	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
/	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata. Studenti su dužni pridržavati se rokova za izradu, pisanje seminarskog rada te njegovo izlaganje. Za svaki dan kašnjenja od utvrđenog dana za predaju rada gubi se po 2 ocjenska boda.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	6. i 20. 2. 2026. g.
Ljetni	16. 6. i 7. 7. 2026. g.
Jesenski	28. 8. i 11. 9. 2026. g.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
1.	Uvodno predavanje
2.	Povijest Rijeke i Kvarnerskog primorja u 19. st.
3.	Povijest Rijeke i Kvarnerskog primorja u 20. st.
4.	Metode proučavanja i interpretacije lokalne baštine
5.	Međupredmetna interpretacija lokalne baštine
6.	Lokalna baština u udžbenicima povijesti
7.	Suradničko učenje kao model proučavanja baštine
8.	Poticanje učenika na samostalno istraživanje svoga zavičaja
9.	Case study: Trsatska gradina
10.	Case study: Riječka industrijska baština
11.	Terenska nastava (primjer organizirana posjeta muzeju)
12.	Case study: Rijeka nakon 1918.
13.	Case study: poslijeratna Rijeka
14.	Zaključno predavanje
15.	Esej

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Nabrojati osnovne značajke povijesti Rijeke i Kvarnerskog primorja	Povijest Rijeke i Kvarnerskog primorja - primjeri	predavanje individualni rad	diskusija esej
Interpretirati povijesne događaje na način suvremene nastave povijesti koja uključuje korištenje interaktivnih alata, izradu metodičkih		predavanje individualni rad	diskusija esej

pomagala, osmišljavanje grupnih oblika rada			
Analizirati lokalnu i zavičajnu povijest putem suvremenih metodičkih postupaka koji uključuju primjenu strategije poučavanja osjetljivih i kontroverznih tema te multiperspektivnost	Metode i oblici proučavanja i interpretacije lokalne i zavičajne povijesti	predavanje individualni rad grupni rad terenska nastava	diskusija esej
Izraditi prijedlog projekta revalorizacije lokaliteta		individualni rad	diskusija esej praktični rad i prezentacija
Osmisliti nastavnu situaciju	„Case study“	predavanje individualni rad grupni rad	diskusija esej praktični rad i prezentacija

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Školska praksa		
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	IV.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+0+45		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Maja Čutić Gorup		
Kabinet	F-447		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
Telefon	051/265-730		
e-mail	mcutic@ffri.uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Hospitacije u osnovnoj i srednjoj školi, pokusna i ogledna predavanja, rad s mentorom. Praćenje oglednih predavanja i diskusije. Završna analiza nastavne prakse.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Po završetku prakse u osnovnoj i srednjoj školi student će moći: - opisati osnovnoškolski i srednjoškolski sustav RH, specifičnosti učenja povijesti u pojedinim vrstama škola i značajke učenja povijesti u pojedinim uzrastima; - održati predavanje i primijeniti pripreme za predavanja izvedbi svih tipova nastavnog sata; - primijeniti znanje iz kolegija nastavničkog modula; - primijeniti programiranu, problemsku i projektnu nastavu povijesti u nastavnom procesu.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Vježbe
X		X	X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE		UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave		1,5	0
Školska praksa u osnovnoj školi		0,5	45
Školska praksa u srednjoj školi		0,5	45
Terenska nastava		0,5	10
UKUPNO		3	100
Opće napomene:			
Varijanta 2 bez završnog ispita			
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		

5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
1. MARINOVIĆ, Marijana. <i>Nastava povijesti usmjerena prema ishodima učenja</i> , Zagreb, 2014. 2. RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Ivo. <i>Učenik – istražitelj prošlosti – Novi smjerovi u nastavi povijesti Zagreb</i> , 2000. 3. STRADLING, Robert. <i>Nastava europske povijesti 20. stoljeća</i> , Zagreb, 2003. 4. časopis <i>Povijest u nastavi</i> (izbor članaka) Odabrana udžbenička literatura.	
IZBORNA LITERATURA	
1. BOGNAR, Ladislav - MATIJEVIĆ, Milan. <i>Didaktika</i> , Zagreb, 2005. 2. BRAJŠA, Pavao. <i>Sedam tajni uspješne škole</i> , Zagreb, 1995. 3. BURKE, Peter. <i>Očevid: upotreba slike kao povijesnog dokaza</i> , Zagreb, 2003. 4. FELICIA, Patrik. <i>Digitalne igre u školama. Priručnik za učitelje</i> , Brussels, 2009. 5. IRWING-DEVITIS, Linda – BROMLEY, Karen – MODLO, Marcia. <i>50 grafičkih mapa</i> , Zagreb, 2014. 6. KLIPPERT, Heinz. <i>Kako uspješno učiti u timu</i> , Zagreb, 2001. 7. KOREN, Snježana. <i>Čemu nas uči povijest? Nastava povijesti, ideje o učenju/poučavanju i ishodi učenja – priručnik za nastavnike</i> , Zagreb, 2014. 8. MATIJEVIĆ, Milan – TOPOLOVČAN, Tomislav. <i>Multimedijska didaktika</i> , Zagreb, 2017. 9. RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Ivo. <i>Didaktičke inovacije u nastavi povijesti</i> , Zagreb, 1989. 10. RENDIĆ-MIOČEVIĆ, Ivo – VUČETIĆ, Marko. <i>Kakva danas treba biti nastava povijesti</i> , Zbornik Mire Kolar, Zagreb, 2003. 11. STRADLING, Robert. <i>Multiperspektivnost u nastavi povijesti</i> , Zagreb, 2005. 12. <i>Holokaust u nastavi: priručnik za nastavnike</i> , Zagreb, 2005.	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Hospitacije u osnovnoj i srednjoj školi, pisanje priprema za nastavne jedinice, izvedba pokusnog i ocjenskog sata u osnovnoj i srednjoj školi.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Studenti mogu dobiti informacije na konzultacijama, mailom, na oglasnoj ploči i web stranicama Odsjeka za povijest.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Kontaktiranje s profesorom moguće je na konzultacijama i mailom. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na web stranicama Odsjeka za povijest.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
/	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	10. i 24. 2. 2026. g. u 12:00h
Ljetni	23. 6. i 7. 7. 2026. g. u 12:00h

Jesenski	26. 8. i 9. 9. 2026. g. u 12:00h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvodne napomene
II.	Hospitacije u osnovnoj školi
III.	Hospitacije u osnovnoj školi
IV.	Hospitacije u osnovnoj školi
V.	Hospitacije u osnovnoj školi
VI.	Probni sat u osnovnoj školi
VII.	Ocjenski sat u osnovnoj školi
VIII.	Hospitacije u srednjoj školi
IX.	Hospitacije u srednjoj školi
X.	Hospitacije u srednjoj školi
XI.	Hospitacije u srednjoj školi
XII.	Probni sat u srednjoj školi
XIII.	Ocjenski sat u srednjoj školi
XIV.	Terenska nastava
XV.	Završna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisati osnovnoškolski i srednjoškolski sustav RH, specifičnosti učenja povijesti u pojedinim vrstama škola i značajke učenja povijesti u pojedinim uzrastima.	Hospitacije (program i uputnik nastavnog predmeta Povijest u osnovnoj i srednjoj školi; nastavni proces u osnovnoj i srednjoj školi).	grupni rad, diskusija	ocjenski sat u osnovnoj i srednjoj školi
Održati predavanje i primijeniti pripreme za predavanja izvedbi svih tipova nastavnog sata.	Hospitacije (obrađa nastavne jedinice te ponavljanje i sistematizacija nastavnih jedinica).	Hospitacije studenata u osnovnoj i srednjoj školi, probni i ocjenski sat studenata u osnovnoj i srednjoj školi	ocjenski sat u osnovnoj i srednjoj školi
Primijeniti znanje iz kolegija nastavničkog modula.	Hospitacije (Tijekom školske prakse te pri pripremi za probni i ocjenski sat u školama student će primijeniti znanja iz kolegija nastavničkog modula: pristupi u poučavanju, digitalna metodologija u nastavi povijesti, arhivsko gradivo u nastavi povijesti i dr.).	Hospitacije studenata u osnovnoj i srednjoj školi, probni i ocjenski sat studenata u osnovnoj i srednjoj školi	ocjenski sat u osnovnoj i srednjoj školi
Primijeniti programiranu, problemsku i projektnu nastavu povijesti u nastavnom procesu.	Hospitacije i seminarski rad (cilj za svaku nastavnu jedinicu i ishodi koji su razrađeni u artikulaciji sata)	Hospitacije studenata u osnovnoj i srednjoj školi, probni i ocjenski sat studenata u osnovnoj i srednjoj školi	ocjenski sat u osnovnoj i srednjoj školi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Antropologija u nastavi povijesti
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni); smjer: nastavnički (interni izborni kolegij nastavničkog modula)
Semestar	II., IV.
Akadska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Kosana Jovanović
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	
e-mail	
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Antropologija kao disciplina ostvaruje veliki utjecaj na razumijevanje problematika koje se javljaju kroz razna povijesna razdoblja, kao što su primjerice pitanja etniciteta, jezika, rase, rodni razlika te društvenih staleža i sl. Sukladno tome, cilj ovog kolegija jest omogućiti studentima da kroz upoznavanje i kritički pregled raznih antropoloških ideja, znanstvenih i teorijskih pravaca, steknu vještine kritičke analize povijesnih, socioloških, etnografskih i etnoloških problematika, kao i onih kulturne povijesti, te osposobiti studente za oblikovanje i primjenu adekvatnih nastavnih strategija za poučavanje ovih sadržaja u nastavi povijesti. Teme koje će se obrađivati na kolegiju jesu sljedeće: 1. Izvori i metode. 2. Radionice. 3. Istraživački projekt. 4. Egzemplarna nastava povijesti. 5. Terenska nastava povijesti. 6. Jezik i obrazovanje. 7. Debata u poučavanju važnosti tolerancije i ljudskih prava. 8. Mediji u nastavi povijesti. 9. Problematika nastave povijesti.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon odslušanog kolegija te uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, očekuje se da će studenti moći: • Interdisciplinarnim pristupom identificirati i tumačiti povijesne podatke otkrivajući društveni, politički, kulturni i ekonomski kontekst u kojemu su nastali. • Primijeniti znanje o antropološkim principima u nastavi povijesti kako bi kritičkim i kreativnim metodama te metodama aktivnog učenja mogli demonstrirati jedinstvenosti i različitosti ljudskog života, te društvenih, političkih, ekonomskih i kulturnih vrijednosti, struktura, procesa i obrazaca ponašanja. • Steći kompetencije prosocijalnog mišljenja, te vještine poučavanja uvažavanja različitosti i tolerancije primjenom multiperspektivnog pristupa u obradi tema i problema vezanih uz etnicitet, jezik, rasu, rodne razlike, društvene staleže i dr. u nastavi povijesti na temelju analize slučajeva i učenja putem rješavanja problema.	

- Primijeniti stečena znanja na sve nastavne oblike rada u nastavi povijesti.
- Koristiti metode egzemplarne nastave povijesti u poučavanju društvenih, političkih, kulturnih i ekonomskih problematika.
- Osposobiti se za kreativan pristup u pripremi nastave (intervju, debata, radionica, istraživački projekt) kod poučavanja navedenih sadržaja u nastavi povijesti.
- Osposobiti se za primjenu metoda otkrivanja i istraživanja u nastavi povijesti kojima se omogućava razumijevanje povijesti koje prelazi faktografsko znanje.
- Predstaviti osnovne društvene vrijednosti u nastavi povijesti uz pomoć metoda poučavanja putem usmene predaje, terenske nastave, grupnog rada kao nastavnog oblika, filma i pisanih izvora.
- Osposobiti se za izvođenje problemske nastave povijesti u kojoj se povijesno mišljenje razvija kroz upotrebu zadataka.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Samostalni rad	0,5	20
Kolokvij 1	0,25	25
Kolokvij 2	0,25	25
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Auge Marc, *Prilog antropologiji savremenih svetova* (pr. Ana A. Jovanović) (Beograd: Biblioteka XX vek: Knjižara Krug, 2005.)
2. Barnard Alan, *History and theory in anthropology* (Cambridge: Cambridge University Press, 2003.)
3. Bošković Aleksandar, *Kratak uvod u antropologiju* (Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2010.)
4. Erickson, Paul A., Murphy, Liam D., *A history of anthropological theory* (Peterborough: Broadview Press, 2001.)
5. Koren Snježana, *Čemu nas uči povijest? Priručnik za nastavnike* (Zagreb: Profil, 2015.)

6. Hylland Eriksen Thomas, <i>Small places, large issues : an introduction to social and cultural anthropology</i> (London; Ann Arbor, MI: Pluto Press, 2001.) 7. Stradling Robert, <i>Multiperspektivnost u nastavi povijesti: priručnik za nastavnike</i> (pr. Silvije Devald, Draženka Kešić) (Zagreb: Srednja Europa, 2005.)	
IZBORNA LITERATURA	
1. Burke Peter, <i>Junaci, nitkovi i lude : narodna kultura predindustrijske Evrope</i> (pr. Borko Auguštin, Dunja Rihtman-Auguštin) (Zagreb: Školska knjiga, 1991.) 2. Eliade Mircea, <i>Sveto i profano</i> (pr. Božidar Petrač) (Zagreb: AGM, 2002.) 3. Eliade Mircea, <i>Mefistofeles i androgin</i> (pr. Ita Kovač) (Zagreb: Fabula nova, 2004.) Geertz Clifford, <i>Lokalno znanje: eseji iz interpretativne antropologije</i> (pr. Irena Matijašević) (Zagreb: AGM, 2010.) 4. Gross Mirjana, "Susret historije i antropologije," <i>Narodna umjetnost</i> 33 (1996.): 71-86. 5. <i>Handbook of ethnography</i> , ur. Paul Atkinson, Amanda Coffey, Sara Delamont, John Lofland, Lyn Lofland (Los Angeles: SAGE Publications, 2007.) 6. <i>Nationalism and ethnosymbolism: history, culture and ethnicity in the formation of nations</i> , ur. Athena S. Leoussi, Steven Grosby (Edinburgh: Edinburgh University Press, cop. 2007.) 7. Rapport Nigel, <i>Overing Joanna, Social and cultural anthropology: the key concepts</i> (London; New York: Routledge, 2003.) 8. Rihtman-Auguštin Dunja, <i>Etnologija naše svakodnevce</i> (Zagreb: Školska knjiga, 1988.)	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
• Usmeno • Pismeno: a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci c) Merlin d) e-mailom	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Konzultacije prema rasporedu; e-mail.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata. Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Studenti su dužni položiti dva međuispita (kolokvija) koji će biti uvjet, uz jedan održani i predani samostalni rad, za pristup završnom ispitu. Prag prolaznosti na međuispitu je 50%.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. i 26. 2. 2026. g. u 10h.
Ljetni	25. 6. i 16. 7. 2026. g. u 10h
Jesenski	1. i 17. 9. 2026. g. u 10h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
I.	Izvori i metode u antropološkom istraživanju kao dopuna nastavnom gradivu.
II.	Radionica etnografije na osnovu usmene predaje - čovjek u društvenom, kulturnom i političkom kontekstu.

III.	Istraživački projekt: genealogija i intervju u poučavanju društva i rodni odnosa – obiteljske strukture, brak, rodni odnosi i razlike, seksualnost u povijesnom istraživanju.
IV.	Kolokvij 1
V.	Egzemplarna nastava povijesti kroz poučavanje politike i moći – političkih, društvenih i ekonomskih promjena u povijesti.
VI.	Odnos čovjeka i prirode kroz terensku nastavu – proizvodnja, potrošnja, razmjena i tehnološki napredak.
VII.	Jezik i obrazovanje.
VIII.	Mediji kao oruđe za poučavanje religije, simbolizma i rituala.
IX.	Kolokvij 2
X.	Debata u poučavanju važnosti tolerancije i ljudskih prava.
XI.	Problemska nastava povijesti kroz proučavanje identiteta – etnicitet, nacija, manjine.
XII.	Samostalni rad – prezentacija projekta.
XIII.	Samostalni rad – prezentacija projekta.
XIV.	Samostalni rad – prezentacija projekta.
XV.	Izvori i metode u antropološkom istraživanju kao dopuna nastavnom gradivu.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Interdisciplinarnim pristupom identificirati i tumačiti povijesne podatke otkrivajući društveni, politički, kulturni i ekonomski kontekst u kojemu su nastali.	Izvori i metode u antropološkom istraživanju kao dopuna nastavnom gradivu.	– Predavanja; diskusija.	– Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji.
Primijeniti znanje o antropološkim principima u nastavi povijesti kako bi kritičkim i kreativnim metodama te metodama aktivnog učenja mogli demonstrirati jedinstvenosti i različitosti ljudskog života, te društvenih, političkih, ekonomskih i kulturnih vrijednosti, struktura, procesa	Radionica etnografije na osnovu usmene predaje - čovjek u društvenom, kulturnom i političkom kontekstu.	– Predavanja; diskusija; individualni rad.	– Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji.

i obrazaca ponašanja.			
Steći kompetencije prosocijalnog mišljenja, te vještine poučavanja uvažavanja različitosti i tolerancije primjenom multiperspektivnog pristupa u obradi tema i problema vezanih uz etnicitet, jezik, rasu, rodne razlike, društvene staleže i dr. u nastavi povijesti na temelju analize slučajeva i učenja putem rješavanja problema.	Debata u poučavanju važnosti tolerancije i ljudskih prava. Jezik i obrazovanje. Istraživački projekt: genealogija i intervju u poučavanju društva i rodni odnosa – obiteljske strukture, brak, rodni odnosi i razlike, seksualnost u povijesnom istraživanju.	– Predavanja; diskusija; individualni rad.	– Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji.
Primijeniti stečena znanja na sve nastavne oblike rada u nastavi povijesti.	Samostalni rad.	– Rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	– Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.
Koristiti metode egzemplarne nastave povijesti u poučavanju društvenih, političkih, kulturnih i ekonomskih problematika.	Egzemplarna nastava povijesti kroz poučavanje politike i moći – političkih, društvenih i ekonomskih promjena u povijesti.	– Predavanja; diskusija; individualni rad.	– Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji.
Osposobiti za kreativan pristup u pripremi nastave (intervju, debata, radionica, istraživački projekt) kod poučavanja navedenih sadržaja u nastavi povijesti.	Samostalni rad.	– Rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	– Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.
Osposobiti za primjenu metoda otkrivanja i istraživanja u nastavi povijesti kojima se omogućava razumijevanje povijesti koje prelazi faktografsko znanje.	Samostalni rad.	– Rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	– Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.
Predstaviti osnovne društvene vrijednosti u	Odnos čovjeka i prirode kroz terensku nastavu – proizvodnja, potrošnja, razmjena i tehnološki	– Predavanja; diskusija; individualni rad.	– Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit);

nastavi povijesti uz pomoć metoda poučavanja putem usmene predaje, terenske nastave, grupnog rada kao nastavnog oblika, filma i pisanih izvora.	napredak. Mediji kao oruđe za poučavanje religije, simbolizma i rituala.		sudjelovanje u diskusiji.
Osposobiti za izvođenje problemske nastave povijesti u kojoj se povijesno mišljenje razvija kroz upotrebu zadataka.	Problemska nastava povijesti kroz proučavanje identiteta – etnicitet, nacija, manjine.	– Predavanja; diskusija; individualni rad.	– Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija		Grčko 4. st. pr. Kr.	
Studij		Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni); Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest i interpretacija baštine</i> (dvopredmetni)	
Semestar		II., IV.	
Akademska godina		2025./2026.	
Broj ECTS-a		3	
Nastavno opterećenje (P+S+V)		30+0+0	
Vrijeme i mjesto održavanja nastave		Prema rasporedu	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku		Ne	
Nositelj kolegija		izv. prof. dr. sc. Lucijana Šešelj; doc. dr. sc. Feđa Milivojević	
Kabinet		F-437	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)		Dostupno na internetskim stranicama Odsjeka	
Telefon		051/265-793	
e-mail		lseselj@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Kolegij se bavi političkom, vojnom, društvenom i ekonomskom poviješću grčke civilizacije u 4. st. pr. Kr. Poseban naglasak će biti stavljen na povijesne procese koji su doveli do uspona Sirakuze, Tebe i Makedonije, te raspada klasičnog grčkog polisa. Dio predavanja će se osvrnuti na ulogu Aleksandra Velikoga i njegova osvajanja, te širenje grčke civilizacije na azijsko i afričko područje. Razmatrat će se utjecaj ovih događaja na jadranski prostor, s osobitim naglaskom na osnivanje grčkih kolonija u Dalmaciji. Iz ovog razdoblja su nam preostali brojni književni tekstovi, epigrafički spomenici, te arheološki ostaci što omogućuje intenzivnije upoznavanje studenata s različitim primarnim izvorima. Stoga cilj ovog predmeta je uputiti studente u znanstvenoistraživačke probleme grčke povijesti 4. st. pr. Kr., te ih detaljnije upoznati s metodologijom rada na primarnim književnim i arheološkim izvorima. Grčko 4. st. pr. Kr. predstavlja vrhunac klasične grčke civilizacije kao i početak njezina propadanja. Ispunjeno je brojnim političkim i vojnim događajima, koji su bitno odredili daljnju povijest antičkog svijeta. Predavanja će se koncentrirati na nekoliko problema: 1.) posljedice peloponeskog rata i borbu za dominaciju u Grčkoj. 2.) dat će se osvrt na probleme u južnoj Italiji i Siciliji, s osobitim osvrtom na sirakuške tirane; 3.) osobita pozornost bit će stavljena na uspon Makedonije i vladavinu Filipa II. i Aleksandra Velikog.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći: -opisati činjenice iz grčke povijesti 4. st. pr. Kr.; -objasniti pojmove, probleme i teorijske rasprave koje postoje kod proučavanja klasične grčke povijesti; -interpretirati metodologije koje se koriste u istraživanju ove problematike; -načiniti osnovnu analizu povijesnih, arheoloških, epigrafičkih i numizmatičkih izvora; -na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja grčkog civilizacijskog kruga, ispitivati uzročno-posljedične veze i obrasce koji omogućuju objašnjenja kako i zašto se nešto dogodilo.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad

X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	30	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	30	
Samostalni rad	1	40	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene: Studenti su obavezni prisustvovati kolokviju. Ispravak kolokvija ili naknadno pisanje kolokvija nisu predviđeni unutar kolegija.			
<u>Varijanta 2 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.			
Ukupna ocjena uspjeha. Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i za samostalni rad određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
1. Simon Hornblower, The Greek World 479-323 BC, London & New York, 2002. (str. 184-313). 2. Povijest 2, Egipat i antička Grčka (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007., poglavlja koja se odnose na 4. st. pr. Kr. na području Grčke, južne Italije i Makedonije.			
IZBORNA LITERATURA			
Kirigin, B., The Greeks in Central Dalmatia: Some New Evidence, Greek Colonists and Native Populations, Canberra – Oxford, 1990, 291-321.			
Studenti će tijekom nastave dobiti upute o korištenju literature, te će u sklopu predavanja dobiti posebno odabrane tekstove iz antičkih izvora (književni, arheološki materijal, natpisi, numizmatika) na kojima će vježbati analize, kao i odabrana poglavlja iz literature ovisno o temi koju budu obrađivali za samostalni rad.			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			
Studenti su dužni biti nazočni na 50% predavanja.			
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA			
• Usmeno • Pismeno: a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci c) Merlin			
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA			
Termini konzultacija; e-mail, sustav Merlin			
NAČIN POLAGANJA ISPITA			

Pismeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	2. i 16. 2. 2026. g. u 10:00h
Ljetni	15. 6. i 29. 6. 2026. g. u 10:00h
Jesenski	31. 8. i 14. 9. 2026. g. u 10:00h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvodno predavanje: izvori i problemi proučavanja povijesti grčkog 4. st. pr. Kr.
II.	Posljedice peloponeskog rata i borba za dominaciju u Grčkoj. Spartanska hegemonija i situacija u Ateni.
III.	Korintski rat i kraljevski mir.
IV.	Drugi atenski savez i tebanska hegemonija.
V.	Južna Italija i Sicilija u 4. st. pr. Kr.
VI.	Grčki utjecaj na istočnom Jadranu u 4. st. pr. Kr. i osnivanje kolonija
VII.	Kontinuirana provjera znanja 1
VIII.	Klasična grčka umjetnost i panhelenske svečanosti u povijesnom kontekstu
IX.	Uspon Makedonije i Filip II.
X.	Ratovanje u 4. st. pr. Kr.
XI.	Aleksandar Veliki i osvajanje svijeta 1
XII.	Aleksandar Veliki i osvajanje svijeta 2
XIII.	Aleksandar Veliki i osvajanje svijeta 3
XIV.	Aleksandar Veliki i osvajanje svijeta 4
XV.	Kontinuirana provjera znanja 2

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisati činjenice iz grčke povijesti 4. st. pr. Kr.	Kolegij se bavi političkom, vojnom, društvenom i ekonomskom poviješću grčke civilizacije u 4. st. pr. Kr. Poseban naglasak će biti stavljen na povijesne procese koji su doveli do uspona Sirakuze, Tebe i Makedonije, te raspada klasičnog grčkog polisa. Dio predavanja će se osvrnuti na ulogu Aleksandra Velikoga i njegova osvajanja, te širenje grčke civilizacije na azijsko i afričko područje. Razmatrat će se utjecaj ovih događaja na jadranski prostor, s osobitnm naglaskom na	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij.
Objasniti pojmove, probleme i teorijske rasprave koje postoje kod proučavanja klasične grčke povijesti.		Predavanja. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Samostalni rad.

Interpretirati metodologije koje se koriste u istraživanju ove problematike.	osnivanje grčkih kolonija u Dalmaciji. Iz ovog razdoblja su nam preostali brojni književni tekstovi, epigrafički spomenici, te arheološki ostaci što omogućuje intenzivnije upoznavanje studenata s različitim primarnim izvorima.	Predavanja. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Samostalni rad.
Načiniti osnovnu analizu povijesnih, arheoloških, epigrafičkih i numizmatičkih izvora.	Stoga cilj ovog predmeta je uputiti studente u znanstvenoistraživačke probleme grčke povijesti 4. st. pr. Kr., te ih detaljnije upoznati s metodologijom rada na primarnim književnim i arheološkim izvorima. Grčko 4. st. pr. Kr. predstavlja vrhunac klasične grčke civilizacije kao i početak njezina propadanja. Ispunjeno je brojnim političkim i vojnim događajima, koji su bitno odredili daljnju povijest antičkog svijeta. Predavanja će se koncentrirati na nekoliko problema: 1.) posljedice peloponeskog rata i borbu za dominaciju u Grčkoj. 2.)	Predavanja. Analiza arheoloških predmeta (fotografije, crteži). Rad na tekstovima. Samostalni rad i rad u grupi. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Samostalni rad.
Na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja grčkog civilizacijskog kruga, ispitivati uzročno-posljedične veze i obrasce koji omogućuju objašnjenja kako i zašto se nešto dogodilo.	dat će se osvrt na probleme u južnoj Italiji i Siciliji, s osobitim osvrtom na sirakuške tirane; 3.) osobita pozornost bit će stavljena na uspon Makedonije i vladavinu Filipa II. i Aleksandra Velikog.	Predavanja. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Samostalni rad.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Opća državnopravna povijest		
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Tomislav Popić		
Kabinet	F-435		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
Telefon			
e-mail	tomislav.popic@ffri.uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Kolegij pruža sustavan pregled državnopravne povijesti u srednjem vijeku s naglaskom na europski i hrvatski kontekst. U uvodnom dijelu obrađuje se raspad Rimskog Carstva i formiranje germanskih kraljevstava, razvoj običajnog prava te prijenos rimskih pravnih i institucionalnih tradicija. Posebna pažnja posvećuje se franačkom i karolinškom nasljeđu, Svetom Rimskom Carstvu, odnosu cara i pape te tipologiji srednjovjekovnih monarhija kroz primjere engleske parlamentarne tradicije, francuske centralizirane monarhije, kompozitnih kraljevina i Papinske države. U hrvatskom kontekstu analiziraju se ustroj i institucije ranosrednjovjekovne Hrvatske, ulazak u državnu zajednicu s Ugarskom i njezino djelovanje kao kompozitne monarhije. U tom kontekstu razmatra se i djelovanje institucija vlasti, kao i specifičan ustroj Dubrovačke Republike.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Po odslušanom kolegiju studenti će biti sposobni: - definirati i klasificirati osnovnu problematiku u istraživanju državnopravne povijesti - prepoznati institute u povijesnom razvitku - usporediti povijesni razvoj sa suvremenim stanjem i problematikom.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	30	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	30	
ZAVRŠNI ISPIT	1	40	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			

Varijanta 1 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

S. Reynolds, *Kingdoms and Communities in Western Europe 900–1300* (Oxford: Clarendon Press, 1997).

Peter Linehan, Janet L. Nelson, Marios Costambeys, *The Medieval World* (New York: Routledge, 2018).

Patricia Crone, *Pre-Industrial Societies: Anatomy of the Pre-Modern World* (Oneworld Publications, 2003).

Ivan Beuc, *Povijest institucija državne vlasti Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije* (Zagreb, 1985).

IZBORNA LITERATURA

Walter Ullmann, *Medieval Political Thought* (Harmondsworth: Penguin, 1975).

Walter Ullmann, *Principles of Government and Politics in the Middle Ages* (Methuen, 1961).

John H. Elliott, A Europe of Composite Monarchies, *Past and Present* 137 (1992), 48-71.

Janet L. Nelson, Kingship and royal government, u: *The New Cambridge Medieval History*, vol II (Cambridge University Press, 1995), 383-430.

Philip Jones, *The Italian City-State: From Commune to Signoria* (Oxford University Press, 1997).

Lujo Margetić, *Opća povijest prava i države*, Rijeka, 1998.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
 - a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
 - b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
 - c) Merlin
 - d) e-mailom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije prema rasporedu; e-mail.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	12. 2. 2026. i 26. 2. 2026. u 10 sati
Ljetni	25. 6. 2026. i 16. 7. 2026. u 10 sati
Jesenski	27. 8. 2026. i 10. 9. 2026. u 10 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvodno predavanje – ciljevi, ispitna literatura, glavni izvori srednjovjekovnog prava i političke povijesti
II.	Nasljeđe Rimskog Carstva i rani srednji vijek – raspad Carstva i stvaranje germanskih kraljevstava, personalni princip i običajno pravo, kršćanstvo kao
III.	Franačka država i Karolinzi, Svetorimsko carstvo i koncept univerzalne vlasti, car i papa
IV.	Srednjovjekovne monarhije i koncept kraljevske vlasti
V.	Kompozitna kraljevstva i državopravna složenost
VI.	Papinska država i kanonsko pravo
VII.	Talijanski gradovi i komunalni ustroj
VIII.	Kolokvij 1
IX.	Hrvatsko ranosrednjovjekovlje – kneževina i kraljevstvo, institucije vlasti
X.	Kompozitna monarhija Ugarsko-hrvatskog kraljevstva
XI.	Institucije vlasti 12. i 13. stoljeća
XII.	Anžuvinski archiregnum
XIII.	Istočnojadranske komune i Dubrovačka Republika
XIV.	Zaključna razmatranja
XV.	Kolokvij 2

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati i klasificirati osnovnu problematiku u istraživanju državopravne povijesti	Nasljeđe Rimskog Carstva i rani srednji vijek Kompozitna kraljevstva i državopravna složenost Hrvatsko ranosrednjovjekovlje – kneževina i kraljevstvo, institucije vlasti Kompozitna monarhija Ugarsko-hrvatskog kraljevstva	predavanje rasprava	kolokvij sudjelovanje u raspravama ispit
Prepoznati institute u povijesnom razvitku	Franačka država i Karolinzi, Svetorimsko carstvo Papinska država i kanonsko pravo Institucije vlasti 12. i 13. stoljeća	predavanje rasprava	kolokvij sudjelovanje u raspravama ispit
Usporediti povijesni razvoj sa suvremenim stanjem i problematikom	Srednjovjekovne monarhije i koncept kraljevske vlasti Talijanski gradovi i komunalni ustroj	predavanje rasprava	kolokvij sudjelovanje u raspravama ispit

	Anžuvinski archiregnum Istočnojadranske komune i Dubrovačka Republika Istočnojadranske komune i Dubrovačka Republika		
--	---	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Povijest Italije u 20. stoljeću		
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni); Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest i interpretacija baštine</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV.		
Akademski godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Mila Orlić		
Kabinet	F-445		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka.		
Telefon	051/265-735		
e-mail	milaorlic@uniri.hr ; orlicmila@gmail.com		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Tijekom kolegija će se analizirati povijesna događanja u Italiji nakon Drugog svjetskog rata te proces stvaranja Republike Italije. Cilj kolegija je ukazati na političke i društvene promjene koje su se dogodile u Italiji u drugoj polovici XX. stoljeća. Posebna pozornost bit će posvećena stvaranju, tijeku i posljedicama "crvenog" i "crnog" terorizma iz '70.-ih godina, stvaranju "strategije napetosti", neofašističkim atentatima, te ljevičarskom ekstremizmu Crvenih brigada. Analizirati će se politička kriza na početku Devedesetih, nestanak velikih političkih stranaka koje su označile tzv. Prvu Republiku, te ulazak S. Berlusconi na političku scenu. Zadnji dio kolegija biti će posvećeni kritičkoj analizi konstrukcije javnih sjećanja i političke manipulacije povijesnih događaja vezanih za „fojbe“ i „istočnu granicu“.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni: - definirati i objasniti teme novije povijesti Italije; - ukazati na mehanizme i posljedice određenih povijesnih događanja, te kritički analizirati predložene teme.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,8	40	
Kontinuirana provjera znanja 2	1	50	
Terenska nastava	0,2	10	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			

Varijanta 2 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

1. R.Altin, N.Badurina (2017) "Podijeljeno pamćenje. Istarski egzodus u urbanom prostoru Trsta", Časopis za suvremenu povijest, n.2.
2. R. Ben-Ghiat (2001): „The Italian Cinema and the Italian Working Class“, International Labor and Working-Class History, No. 59.
3. J.Foot (2009): *Italy's divided memory*, New York. (odabrana poglavlja)
4. J.Foot (2018): *The Archipelago: Italy Since 1945*, London. (odabrana poglavlja)
5. P.Ginsborg (1990): *A history of contemporary Italy: society and politics, 1943-1988*, London. (odabrana poglavlja)
6. P.Ginsborg (2005): *Silvio Berlusconi: Television, power and patrimony*, London. (odabrana poglavlja)
7. P.McCarthy (2000): *Italy since 1945*, Oxford. (odabrana poglavlja)
8. M.Orlić (2012) "Javni diskursi, nacionalne memorije i historiografija na sjevernojadranskom prostoru", Časopis za povijest Zapadne Hrvatske, vol.6-7.
9. F.Rolandi (2015): „A Filter for Western Cultural Products. The Influence of Italian Popular Culture on Yugoslavia, 1955–65“ u: *Beyond The Divide. Entangled Histories of Cold War Europe*.
10. D. Sarasella (2014): „The Dialogue between Catholics and Communists in Italy during the 1960s“, Journal of the History of Ideas, Vol. 75, No. 3.

IZBORNA LITERATURA

1. M. Bracke (2015): "Our Bodies, Ourselves: The Transnational Connections of 1970s Italian and Roman Feminism", Journal of Contemporary History, Vol. 50, No. 3.
2. A. Buchanan (2008): "“Good Morning, Pupill” American Representations of Italianness and the Occupation of Italy, 1943-1945", Journal of Contemporary History, Vol. 43, No. 2.
3. A. Cavalli (2001): "Reflections on Political Culture and the "Italian National Character"", Daedalus, Vol. 130, No. 3.
4. D.Grubiša (2007): *Berluskonizam : talijanski politički dossier 2001.-2006.*, Rijeka.
5. J.Foot (2003): *Modern Italy*, New York. (odabrana poglavlja)
6. S. Hilwig (2001): "“Are You Calling Me a Fascist?”: A Contribution to the Oral History of the 1968 Italian Student Rebellion", Journal of Contemporary History, Vol. 36, No. 4.
7. Mammone, Parini, Veltri (2015): *The Routledge Handbook of Contemporary Italy. History, Politics, Society*, London.
8. F.Rolandi (2020), "Culinary Encounters in the Adriatic Area: Cultural Exchanges and Consumer Practices Between Italy and Socialist Yugoslavia" u: *Brotherhood and Unity at the Kitchen Table Food in Socialist Yugoslavia*.
9. S. Salvatici (2014): „Between National and International Mandates: Displaced Persons and Refugees in Postwar Italy“, Journal of Contemporary History, Vol. 49, No. 3
10. A.Scurati (2021): *M. Dijete svojeg vremena*, Zagreb.
11. F. Varese (2006): "How Mafias Migrate: The Case of the 'Ndrangheta in Northern Italy", Law & Society Review, Vol. 40, No. 2.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja. Prisustvo na nastavi mora biti aktivno, a od studenata se očekuje da dolaze spremni na nastavu, odnosno da odrade sve prethodno zadane obaveze.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Oglasna ploča i putem e-maila	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Konzultacije i e-mail	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Završnog ispita nema. Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji žele odgovarati za veću ocjenu.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	2. i 26. 2. 2026. g.
Ljetni	25. 6. i 16. 7. 2026. g.
Jesenski	3. i 17. 9. 2026. g.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvodno predavanje
II.	Od sloma fašizma do stvaranja Republike
III.	Pedesete: politički centrizam, ekonomsko čudo, promjene u društvu, 1956. na talijanskoj ljevici
IV.	Šezdesete: politička formula lijevog centra, prosvjedi, 1968.
V.	Sedamdesete: razdoblje olovnih godina
VI.	Crvene brigade
VII.	Neofašistički atentati i "crni" terorizam
VIII.	Politička kriza i pad I. Republike
IX.	Proces „čiste ruke“, mafija i atentati
X.	Razdoblje „Berluskonizma“
XI.	Sjećanja i historija: problem interpretacija
XII.	Političke manipulacije povijesnih događaja: problem „fojbi“ i „istočne granice“
XIII.	Terenska nastava: izlet u Trst
XIV.	Kolokvij
XV.	Popravni kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati i objasniti teme novije povijesti	Definirati i objasniti teme novije povijesti Italije. Od	Predavanje, rasprava, poticanje diskusije.	Esej, pismeni kolokvij.

Italije.	sloma fašizma do stvaranja Republike;		
Ukazati na mehanizme i posljedice određenih povijesnih događanja, te kritički analizirati predložene teme.	Pedesete: politički centrizam, ekonomsko čudo, promjene u društvu, 1956. na talijanskoj ljevici; Šezdesete: politička formula lijevog centra, prosvjedi, 1968.; Sedamdesete: razdoblje olovnih godina; Crvene brigade; Neofašistički atentati i "crni" terorizam; Politička kriza i pad I. Republike. Proces „mani pulite“, mafija i atentati; Razdoblje „berluskonizma“; Sjećanje i historija: problem interpretacija: Političke manipulacije povijesnih događaja: problem „fojbi“ i „istočne granice“; Kritički osvrt na historiografiju.	Predavanje, tumačenje, komparacija, rasprava, poticanje diskusije, terenska nastava.	Esej, pismeni kolokvij.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Povijest Socijalističke Jugoslavije		
Studij	Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni); Sveučilišni diplomski studij <i>Povijest i interpretacija baštine</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II. i IV.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Mila Orlić		
Kabinet	F-445		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka.		
Telefon	051/265-735		
e-mail	milaorlic@uniri.hr ; orlicmila@gmail.com		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Na predavanjima će se ocrtati glavne faze socijalističke Jugoslavije, s posebnim osvrtom na društvene, gospodarske, političke i kulturne procese karakteristične za razdoblje od 1945. do 1990. Posebna pažnja biti će posvećena analizi slijedećih tema: izgradnja narodne demokracije, represija i konsenzus, samoupravljanje, pokret nesvrstanih, potrošačka kultura i razdoblje blagostanja, gospodarske i političke reforme, grupa Praxis, stvaranje identiteta i mitova kroz kinematografiju, književnost, glazbu i sport, izgradnja novih politika sjećanja i kontroverze oko II. svjetskog rata. Cilj kolegija je ponuditi studentima mogućnost analize povijesti SFRJ (te njezine krize i nestanka) iz što šireg spektra, izbjegavajući pritom isključivo fokusiranje na nacionalne i etničke aspekte.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći: - definirati i objasniti teme vezane za povijest socijalističke Jugoslavije; - kritički analizirati društvene, gospodarske i političke događaje i procese unutar SFRJ.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA		MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1		0
Kontinuirana provjera znanja 1	1		50
Kontinuirana provjera znanja 2	1		50
UKUPNO	3		100
Opće napomene:			
Varijanta 2 bez završnog ispita			
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom			

nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:	
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
1. Mari-Žanin Čalić (Marie-Janine Calic), <i>Istorija Jugoslavije u 20. veku</i> , Beograd, 2013. (odabrana poglavlja). 2. Dejan Jović, <i>Uvod u Jugoslaviju</i> , Zagreb, 2024. (odabrana poglavlja). 3. Igor Duda, <i>Pronađeno blagostanje</i> , Zagreb, 2010. (odabrana poglavlja). 4. Tvrtko Jakovina, <i>Treća strana Hladnog rata</i> , Zagreb, 2011. (odabrana poglavlja). 5. Jože Prijevec, <i>Tito i drugovi</i> , Mozaik knjiga, 2012.	
IZBORNA LITERATURA	
1. Dejan Jović, <i>Jugoslavija država koja je odumrla</i> , Zagreb, 2003. (odabrana poglavlja). 2. Igor Duda, <i>U potrazi za blagostanjem</i> , Zagreb, 2005. (odabrana poglavlja). 3. Dejan Đokić (ur.), <i>Yugoslavisim. Histories of a failed idea (1918-1992)</i> , London, 2003. 4. Radina Vučetić, <i>Koka-kola socijalizam</i> , Beograd, 2012. 5. Snježana Koren. <i>Politika povijesti u Jugoslaviji. Komunistička partija Jugoslavije, nastava povijesti, historiografija</i> . Zagreb: Srednja Europa, 2012. 6. Vladimir Unkovski-Korica, <i>The Economic Struggle for Power in Tito's Yugoslavia: From World War II to Non-Alignment</i> . London, 2016.	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja. Prisustvo na nastavi mora biti aktivno, a od studenata se očekuje da dolaze spremni na nastavu, odnosno da odrade sve prethodno zadane obaveze.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
E-mail, oglasna ploča.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
E-mail, konzultacije, oglasna ploča.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Završnog ispita nema. Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji žele odgovarati za veću ocjenu.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	2. i 26. 2. 2026. g.
Ljetni	25. 6. i 16. 7. 2026. g.
Jesenski	3. i 17. 9. 2026. g.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
Tjedan 1	Jugoslavenska ideja i socijalizam.
Tjedan 2	Drugi svjetski rat na području jugoslavenskog prostora: stvaranje socijalističke Jugoslavije
Tjedan 3	1945. – prijelomna godina jugoslavenskog XX. stoljeća (raspad kvislinških i kolaboracionističkih tvorbi, razgradnja demokratskih stranaka i institucija, uspostava vlasti KPJ, začeci socijalističke ekonomije i socrealizma u kulturi)
Tjedan 4	Doba narodne demokracije i dominacije staljinističkih modela u upravljanju državom, društvom i kulturom (1945. – 1948.)

Tjedan 5	Sukob jugoslavenskog staljinističkog rukovodstva i države sa sovjetskom partijom i SSSR-om, uzroci i posljedice „raskida sa Staljinom“ na međunarodnom planu, promjena vanjske politike (1948. – 1951.)
Tjedan 6	Novi vanjskopolitički smjer: Jugoslavija i Pokret nesvrstanih. Vanjska politika SFRJ u 1960-ih i u doba detanta.
Tjedan 7	Pedesete: novi ekonomski modeli (začeci samoupravne socijalističke ekonomije), liberalizacija u polju kulture i umjetnosti. Pad Milovana Đilasa i rasprava o konceptu disidentstva u socijalističkoj Jugoslaviji.
Tjedan 8	Šezdesete kroz prizmu uspostave moći i smjene Aleksandra Rankovića.
Tjedan 9	Uspón i slom reformske struje u SKJ u Sloveniji, Hrvatskoj i Srbiji i jačanje nacionalnih pokreta. Jačanje nacionalnih i republičkih centara.
Tjedan 10	Sedamdesete: koncept „federalizacije Federacije“ i kritika tog modela u Srbiji. Kosovo u socijalističkoj Jugoslaviji.
Tjedan 11	Makedonija i Crna Gora u socijalističkoj Jugoslaviji kroz prizmu „izgradnje moderne nacije“.
Tjedan 12	Memorandum SANU – analiza teksta kao povijesnog izvora.
Tjedan 13	Uzroci i dinamike raspada Jugoslavije kroz prizmu starih i novih memorijskih praksi i politika povijesti. Uloga historiografije i povjesničara u razgradnji jugoslavenskog državnog identiteta.
Tjedan 14	Kolokvij
Tjedan 15	Zaključna rasprava.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati i objasniti teme vezane za povijest socijalističke Jugoslavije	Ideološki i kulturni izvori jugoslavenske ideje i ideje. Uzroci nastanka i raspada socijalističke Jugoslavije. Glavne faze političkog razvoja socijalističke Jugoslavije. Uzroci i posljedice raskida sa Sovjetskim Savezom i temeljne postavke politike nesvrstavanja. Ekonomija „radničkog samoupravljanja“. Ustavne reforme i kritike ustavnog modela iz 1974. Reformski pokreti ranih 1970-ih u Sloveniji, Hrvatskoj i Srbiji – glavni akteri i politički zahtjevi. Poznavanje glavnih političkih i kulturnih disidenata.	Predavanje, rasprava, poticanje diskusije.	Esej, pismeni kolokvij.
Kritički analizirati društvene, gospodarske i političke događaje i procese unutar SFRJ	Kraj Drugog svjetskog rata kao prijelomni događaj za jugoslavenske nacije i državu. Kontekstualizacija u europski historijski kontekst odnosa komunističkih revolucionarnih vlasti	Predavanje, tumačenje, komparacija, rasprava, poticanje diskusije.	Esej, pismeni kolokvij.

	prema poraženim postrojbama kvislinških i kolaboracionističkih režima. Nacionalno pitanje u Jugoslaviju u historijskoj perspektivi: usporedba slovenskog, hrvatskog i srpskog nacionalnog programa 1918., 1941., 1945., 1971. i 1989. Razlaz sa staljinizom i SSSR-om iz hladnoratovske europske perspektive. Kritička analiza koncepta jugoslavenske i postjugoslavenske kulture. Makedonsko i crnogorsko nacionalno pitanje u Jugoslaviji. Historiografski radovi kao historijski izvori: kako koristiti povijesna djela kao povijesna vrela. Moderni i suvremeni povijesni romani kao ogledalo političke povijesti Jugoslavije.		
--	---	--	--